

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 119/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen huumeidenkäytön torjumisesta ja huumekuolemien estämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sofia Vikmanin /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 119/2020 vp:

Mihin konkreettisiin toimiin hallitus ryhtyy huumeidenkäytön vähentämiseksi ja erityisesti nuorten huumeidenkäytön estämiseksi sekä huumehaittojen ja huumekuolemien torjumiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Huumeongelmiin liittyy myös monia muita ongelmia, joita on syytä ratkoa kokonaisuutena. Esimerkiksi nuorten päihteiden käytön vähentäminen ei ole irrallinen asia muista nuorten hyvinvointia tukevista asioista. Strategia- tai valtioneuvoston periaatepäätös ei itsessään vähennä kuolemia tai ehkäise huumeiden käyttöä. Strategiatyöllä voidaan kuitenkin kerätä yhteen tarvittava asiantuntemus ja toimet sekä varmistaa, että eri hallinnonalojen toimet ovat yhdensuuntaisia eikä päällekkäistä työtä tehdä. Siksi hallitus päivittää päihdestrategian sekä Valtioneuvoston huumausainepoliittisen periaatepäätöksen vuoden 2020 aikana. Päivittämisen yhteydessä kuullaan alan asiantuntijoita sekä esimerkiksi käytännön päihdetyötä tekeviä järjestöjä.

Valtakunnallinen nuorisopoliittinen ohjelma hyväksyttiin joulukuussa ja siinä on mukana myös nuorten päihteiden käyttöön liittyviä toimenpiteitä, kuten toimenpiteitä liittyen mm. mielenterveyden ja päihdehäiriöiden parempaan tunnistamiseen ja päihdetyön resurssien varmistamiseen sekä oppilaitosten ja opiskelijahuollon palveluiden vahvistamiseen. Hallitus on mm. linjannut vahvistavansa etsivää nuorisotyötä ja nuorten työpajatoimintaa, palveluita nuorisotakuun avulla ja oppilas- ja opiskelija-huollon palveluja.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) koordinoima Ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelma tukee ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä annetun lain (523/2015) toimeenpanoa valtakunnallisesti ja toimintaohjelma on saanut uusia resursseja. Toimintaohjelmassa kuten laissakin huomioidaan alkoholi-, tupakka-, huume- ja rahapelihaittojen ehkäisy kokonaisuutena, kunkin alueen erityispiirteet huomioiden. Ohjelman tavoitteidenkin mukaan tärkeintä ehkäisevää päihdetyötä tehdään yhteistyössä, suunnitelmallisesti ja kohdennetusti nuorten ihmisten arkiympäristöissä kuten oppilaitoksissa ja vapaa-ajan ympäristöissä. Myös poliisi on tärkeä toimija alueellisissa ja paikallisissa yhteistyöverkostoissa.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 119/2020 vp

Huumeisiin liittyvät kuolemat eivät ole uusi ilmiö Suomessa ja kuolemien ehkäisemiseksi on etsitty ratkaisuja myös kansainvälisistä malleista. Huumeinkuolemia tutkitusti ehkäisevät opioidikorvaushoito ja matalan kynnyksen terveysneuvontatoiminta ovat Suomessa käytössä laajasti. Terveysneuvontatyön ohessa annetaan oikeaa, asianmukaista ja neutraalia tietoa myös yliannostuksista ja vaihtoehtoisista käyttötavoista. Käyttäjää neuvotaan muuttamaan käyttötapaansa vähemmän riskialttiiseen suuntaan, vaikka käyttö jatkuukin.

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) tuella rahoitetaan useita ehkäisevän päihdetyön ja myös kohdennetusti ehkäisevän huumetyön hankkeita sekä haittoja vähentävää työtä, jotka osaltaan tukevat myös huumeinkuolemien ehkäisyä. Euroopan sosiaalirahaston (ESR) hankerahoituksella on meneillään hanke, jonka tavoitteena on ammattilaisten kouluttaminen ja interventiomallin kehittäminen nuorille kannabiksen käyttäjille ja tuki opiskeluun tai työelämään kiinnittymiseen. THL on mukana eurooppalaisessa huumeinkuolemien ehkäisyhankkeessa ja THL:ssä kerätään parhaillaan tietoa huumeinkuolemien ehkäisystä tulevan kehittämistyön tueksi. Perusteilla on myös asiantuntijatyöryhmä.

Helsingissä 24.3.2020

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru